

Slobodan Zubanović

OGLEDI OKO STOLA

Protraćio sam sate.
Leonardo da Vinči (Quaderni, III 12v.)

O ČETIRI PESNIKOVA DRUGA

Pre pola veka s njima se družio
Mladić kojeg je ubila prejaka reč.
Znao je da se mastilo u krv pružilo:
Da se svaka pesma plaća glavom.

Pričao im je to, oni se smejali.
Dečaci zaljubljeni u mladosti ime.
Nerazdvojni od kad je uklesan epitaf,
Oko kojeg se okupljaju svake zime.

Kao četiri stiha iz osnovnog razreda,
U katrenu čiji se stih valja kao život:
Dok pod snegom drhte grane drvoreda
Ponad groba preseljenog u srca.

To može biti dovoljno dobar dokaz
Da se ne može izračunati koliko
Reči je dovoljno za prijateljstvo,
Koliko za pesmu koja ne treba nikom.

O EKSPERTIMA ZA ANĐELE

Pažljivo zagledaj se i smiri.
Sasvim usredsredi sebe u sebi,
Smiri se brižljivo i zagledaj.
Zagledaj se totalno i dobro umiri.

Vidi, zbir godina označava slom;
Čini ti se sve je prebrzo prošlo.
Veruj nama, ekspertima za anđele,
Nadahnutim božanskim promislom.

Ne gledamo u pasulj ili kuglu,
Ne bacamo tarot i ne šibicarimo.
Tvoji smo čuvari, slobodno dođi.
Na našem predavanju sedi u uglu.

Smiri se i čuti, pažljivo samo.
Sasvim usredsredi u sebi sebe,
Smiri se brižljivo i zagledaj;
Tvoji smo čuvari, mislimo na tebe.

O HEKATINOM ČOŠKU

Tri gospođe u jednoj pojavi,
Stoje ispred kafića na čošku.
Liče na anđelčice na javi;
Više na priču antropološku,

O zaštitnici celokupne magije.
Posebno one s ljubavnim činima
I prizivanjem kakvog đuevigije
U kasnim molitvama gospinima.

Tri gospođe u jednoj pojavi,
Evo, prinosim vam žrtvu.
Kratak espresso, tek da dojavim
Nekoliko reči vašem društvu.

Podarite neznancima slavu,
Lovcima ulov dajte i žene,
Vojniku i deci pamet u glavu.
I zaboravite na mene.

O PASJEM ŽIVOTU

Za D. M.

Jednom su dva vladara
Razmenjivali poklone.
Prvi je u znaku dara
Prikazao kako pas tone

U buretu specijalne vode,
Ostajući tamo neko vreme;
Da potom, lajući, lako ode
U ruke onog što je breme

Njegovog života ispitivô.
Zauzvrat, drugi mu pokloni
Štene iz legla, in vivo,
Kao znak da se svak kloni

Zlih namera što ih nosi dan.
Dok se protokol završavao,
Psi popadaše u miran san.
Prvi, jer je glavu spasavao

U ime prijateljstva i dara,
Nauke kojoj se budućnost divi.
Drugi, jer našao je gospodara
Kog će služiti dok živi.

O PESMAMA U PRIPREMI

Za Z. K.

Po gradu uronjenom u letnju tminu
Zabadaju se iglice svetla kao
U davno rasuti svet – neke minu,
S drugima se nov prizor kockao:

Nad glavom miruju grančice
I srcoliki listovi topole.
Iz mraka, da iznova dobije lice,
Padinom klizne tramvaj nadole.

Možemo tiho reći: sećamo se.
Naši mrtvi izbrojati se ne mogu,
Niti zaboraviti sve adrese,
Zapisane u nebeskom katalogu.

Poezija je nigde i svuda, uz plot.
Ne teraj stih da se ničeg stidi.
Najbolje za pesmu je dug život.
Ne žuri, upamti to i idi.

O POTREBI ZA ZEMLJOM

Što starim više mi treba
Država; i telu i duši.
Kad bolest jednom zavreba,
Sve preti da se sruši.

Potreban mi je svet: i ti,
Kao kućni zaklon u zimu.
Jer lice u mrazu će biti,
A nebo skriveno u dimu.

Majke, očevi, braćo i sestre,
Ujaci i tetke, ostanite u kući:
Familija je to što jeste.
Drugi kroje zakone budućih.

Da kažem još ovo, dok sam čio.
Od jata što prhnu pod kišama,
Ne osta niko da bi svedočio.
Time su sve rekli o nama.

O TIŠINI ISPOD STOLA

Posle kuckanja i uzvika za stolom
Zavlada gotovo neprijatna tišina.
U kojoj svi žvaću pognutih glava.
Što je znak da na stolu mesa ima.

Čini se kao da su lišeni svega
Bili a da se naredbom nekog bića,
Svevišnjeg, koji se i njima smili,
Dokopaše rajskog jela i pića.

Behu odmah zaboravljeni divni
Trenuci iščekivanja i govora.
A signali cupkanja ispod stola
Ispariše u mirisu luka i lovora.

U stanju kad odluke hitro donose
Noževi i viljuške, momenti ničega
Odmah sprovedu strahovladu oko
4 noge, i 4 stolice, i svega.

O RANOM USTAJANJU

Ponekad se dogodi da sreća boli.
Onoliko koliko bol nikako ne voli
Jadikovku i s trudem ga duši baca,
Kô pastir šaku soli stadu ovaca.

Ponekad se dogodi da sve svima prija.
Čak i onom što tek uči da ubija.
Ustajem zato pre nego svane jutro,
Ne bi li u sebe jače reči utro.

O UZGREDNIM STVARIMA

Za T. M.

S prozora magnoliju motrim,
Kao mačak kad na miša gleda:
Jedno oko – na cvet boje leda,
Drugo – na ljubičasto ode.

A ploda nema: list do lista
Vetar samo povija i klati.
Uporan u tome da ističu sati.
Uveren da dekora neće biti.

Takvoj pesmi nema pomoći,
Koliko god bio stih izuzetan,
A pesnik stišan i setan.
Umire jalovo u lepoti.

Sve što se troši spolja,
Sebe lako razori iznutra.
Nekad lepotica bašte, sutra
Zorom – simbol truleži vrta.